

OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA GOSPODARCZEGO
(EGZAMIN RADCOWSKI - 22 MARCA 2018 r.)

1. Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, prawidłowe rozwiązanie zadania polega na sporządzeniu pozwu skierowanego przeciwko Bartłomiejowi Brykowi i Sandrze Sopran.
2. Podstawę prawną roszczenia - w stanie faktycznym przedstawionym w zadaniu - stanowi art. 299 § 1 k.s.h. Przepis ten ustanawia solidarną odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania spółki. Materialnoprawną przesłanką tej odpowiedzialności jest zaistnienie zdarzenia prawnego, polegającego na tym, że egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Zaistnienie tego zdarzenia aktualizuje odpowiedzialność członków zarządu.
3. Zdający powinien wziąć pod uwagę w szczególności następujące kwestie:
 - a) Na wierzycielu (powodzie) spoczywa obowiązek wykazania bezskuteczności egzekucji wobec spółki będącej jego dłużnikiem. Sformułowanie „bezskuteczność egzekucji” należy rozumieć szeroko. Dowodem bezskuteczności egzekucji może być m.in. postanowienie sądu wydane na podstawie art. 13 ust. 2a ustawy - Prawo upadłościowe, z którego jednoznacznie wynika, że dana wierzytelność nie zostanie zaspokojona. Taka sytuacja ma miejsce w stanie faktycznym, który stanowi podstawę zadania.
 - b) Członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności, wykazując m.in., że we właściwym czasie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości albo nie ponosi winy za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości.

Na podstawie uregulowań zawartych w art. 21 ust. 1 i 2 ustawy - Prawo upadłościowe, członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mają obowiązek, nie później niż w ciągu trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Podstawą ogłoszenia upadłości dłużnika jest jego niewypłacalność.

Zadanie zawiera informację pozwalającą na ustalenie daty, w której zaistniała podstawa do ogłoszenia upadłości spółki ALFIK. W stanie faktycznym zadania jest to dzień 1 października 2016 r. Określenie tej daty powinno posłużyć zdającemu jako punkt odniesienia do ustalenia, kiedy należało złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości tej spółki i którzy z członków jej zarządu mieli obowiązek ten wniosek złożyć.

Prawidłowa ocena faktu złożenia rezygnacji przez członka zarządu Cezarego Czapłę w dniu 30 września 2016 r. powinna skutkować nieobjęciem pozwem tego członka zarządu. Pozew natomiast powinien zostać skierowany przeciwko Bartłomiejowi Brykowi i Sandrze Sopran. Bartłomiej Bryk pełnił funkcję członka zarządu w dacie powstania zobowiązania i nie zachodzą w stosunku do niego przesłanki zwalniające określone w art. 299 § 2 k.s.h. Analogiczna sytuacja zachodzi w stosunku do Sandry Sopran, która nie złożyła skutecznie rezygnacji z funkcji członka zarządu. Złożenie przez nią w dniu 1 października 2016 r. oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka zarządu na ręce Cezarego Czapli było nieskuteczne. Cezary Czapla, wobec złożenia rezygnacji z funkcji członka zarządu i wygaśnięcia jego mandatu z dniem 30 września 2016 r. (o którym to fakcie Sandra Sopran miała wiedzę), nie był uprawniony do przyjęcia w dniu 1 października 2016 r. rezygnacji Sandry Sopran. W rezultacie oświadczenie Sandry Sopran o rezygnacji nie dotarło do spółki ALFIK. Podjęcie w dniu 3 grudnia 2016 r. przez nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki ALFIK uchwały o odwołaniu z zarządu Cezarego Czapli nie miało znaczenia prawnego w związku ze złożoną wcześniej rezygnacją (art. 202 § 5 k.s.h. i art. 746 § 2 k.c.).

c) W ocenie zespołu, nie jest uzasadnione pozwanie Aldony Amol, albowiem złożyła ona wniosek o ogłoszenie upadłości spółki ALFIK we właściwym czasie, jak i nie zaciągała w imieniu reprezentowanej spółki zobowiązań (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2017 r., III CZP 65/17). W jej przypadku zaistniała przesłanka zwalniająca, o której mowa w art. 299 § 2 k.s.h. Ta przesłanka została na tyle wyraźnie wyartykułowana w stanie faktycznym, opisanym w zadaniu, że objęcie pozwem Aldony Amol byłoby sprzeczne ze słusznym interesem mocodawcy.

d) W ocenie zespołu, powód w sprawie wszczętej pozwem sporządzonym na podstawie stanu faktycznego, opisanego w zadaniu, mógłby uzyskać orzeczenie zasądzające:

- należność główną, obejmującą sumę wekslową z weksla nr 1/2016 wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie z uwzględnieniem różnych dat, w jakich doręczono wezwania do zapłaty Bartłomiejowi Brykowi i Sandrze Sopran,
- koszty procesu.

W ocenie zespołu, nie można dochodzić sumy wekslowej z weksla nr 2/2016, albowiem ten weksel jest nieważny, w związku z naruszeniem art. 33 ustawy – Prawo wekslowe (wpisanie w treści weksla dwóch następujących po sobie terminów płatności). Ponieważ roszczenia wekslowe nie zostały stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu wydanym przeciwko spółce, członkowie zarządu spółki ALFIK mogą skutecznie kwestionować istnienie

zobowiązania wekslowego spółki. Istnienie tego zobowiązania jest warunkiem skutecznego dochodzenia roszczenia na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.

W przypadku odpowiedzialności członka zarządu na podstawie art. 299 k.s.h., o tym, od kiedy należą się odsetki od kwoty głównej należnej od tego członka zarządu, decyduje dzień wymagalności odszkodowania dochodzonego w trybie art. 299 k.s.h. Tę datę należy ustalić zgodnie z treścią art. 455 k.c. (od skutecznego wezwania do zapłaty). „Termin spełnienia takiego świadczenia odszkodowawczego nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Wymagalność roszczenia należy więc określić zgodnie z art. 455 k.c., a zatem niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania i dopiero od dnia wymagalności świadczenia wierzyciel może, zgodnie z art. 481 k.c., żądać odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu” (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 118/06, Biuletyn SN 2006, nr 12, poz. 7).

4. Właściwość rzeczowa sądu w sprawie z powództwa opartego na podstawie art. 299 k.s.h. zależy od wartości przedmiotu sporu (ponad 75 000 zł kwalifikuje sprawę do rozpoznania w pierwszej instancji przez sąd okręgowy). Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1995 r. (III CZP 120/95), sądem wyłącznie właściwym do rozpoznania sprawy z powództwa znajdującego podstawę w art. 298 k.h. (obecnie art. 299 k.s.h.) jest sąd siedziby spółki według art. 297 k.h. (obecnie 298 k.s.h.). W stanie faktycznym będącym podstawą przedstawionego zadania pozew powinien być wniesiony do Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w Białymstoku, albowiem sprawa jest sprawą gospodarczą (art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych).
5. Zdający powinien wymienić w pozwie niezbędne załączniki.